

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful ese Duminecă și Joi'na, la fiecare două săptămâni cu adăsușul Poisoierei. — Prenumerarea se face în Sabiu la expediția Poiei, preafară la z. r. poste cu bani găzduiți prin seriori francate, adresate către expediție. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 97.

ANULU XXIV.

Sabiu 5|17 Decembrie 1876.

trăjelalele părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl. 60. pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru primele și treile străine pre unu 12 1/2 fl. anu 6 fl. Inseratul se plătesc pentru întâia ora cu 7 cr. și următoare cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

Reducerea dotatiunei de statu.

Parlamentul din Pest'a și resp. majoritatea lui ne surprinse în siedintă sea din 9 a l. c. cu o nouă dovăda de buna vointia și de îngrijire parintescă pentru dezvoltarea noastră culturală.

Majoritatii acestui corpu legiuitoru, cadiendu-i la inima salvarea statului din miseri'a economică și finanțieră în carea înnoita și voindu-a face ceva n'aflatu alta mai potrivită și corespondientorii scopului, decât reducerea dotatiunei de statu a tuturor confesiunilor necatolice cu 5% din sumele pâna acum prelimate.

Astfelui face corpulu nostru legiutoru o economia de cu totul 15,000 fl. în bugetul statului, carea în o tertialitate se face pre contul dotatiunei noastre de pâna acum, reducându-se dela 100 la 95 mii pentru anul viitoru.

De e adeveratū ca totu inceputul este greu, putem dice ca inceputul de crutiare ce-lu facu parlamentul din Budapest'a prin dispositiunea sea, nu fă asiā greu precătu evidentu nepotrivitu.

Cine in lumea acēst'a a mai audut ca in calculatiuni cu mai multe sume de milioane sa se pună pondulu de crutiare pre bagatela sumă de 15,000 fl. si ca o sumă că acēst'a sa se ia chiar de acolo, unde e de lipsă spre promovarea unor scopuri, a căroru indeplinire s'ară tienă altcum in genere de indatorirea statului?

La noi in se durează ca astăzi — ut figura docet — suntu tōte cu putinția. Ba inca trebuie sa dicem: Ddieu sa ne ferescă de mai reu. Căci după indigitarile facute de Wahrmann in parlamentu reducerea de acum e numai inceputul, ce are sa se continue din anu in anu pâna ce nu ne va mai remane nimică, de-si articolul de lege XXI din 1848 garantă tuturor confesiunilor dotatiuni din vîstieri'a statului indestulitor spre promovarea cauzelor bisericescii și scolarii.

Articolul acest'a de lege facutu intre impregiurări, cându domnilor magiari le jacea multă la inima simphati'a confesiunilor și naționalitătilor nemagiare din patria, — articulul acest'a va sa dica și-a perduț cu lipsă ce deduse ansa la elu, valoarea sea și astăzi vedem ca se desvălă deodata chiar parerea ca confesiunile sa nu se mai subvenționeze din partea statului.

Pré buna e parerea acēst'a. Numai domnii cari o profesă trebue sa cugete și la giurstarea ca au sa calculeze cu confesiuni recepte prin legi din partea statului. Cu confesiuni cari suntu recunoscute prin lege de factori ai vietiei noastre de statu, de corporatiuni tienătore de cadrul constituutiunii noastre. Si deca se recunoște prin lege esistinti'a unui subiect alu dreptului de statu, si deca i se garantă totu prin lege esistinti'a lui, nu aru fi o anomalia, o contradicere eclatanta cându i s'ară detrage subiectului indreptatită și garantată in esistintia, mijlocele pentru esistinti'a sea?

Statele tōte după conceptul si destinatiunea loru au sa se îngrijescă de prosperarea tuturor corporatiunilor din sinulu loru și mai ales ace-

loru pentru cultura. Ele au indatorirea că său sa le dea ele insi-le corporatiunilor și societătilor acestor mijloce de existență său celu putin să le facă posibile existenția prin delaturarea pedecilor ce se opun existenței și prosperării loru.

Confesiunile, cele ce au a se îngrădi totu odata și de scările confesiunali au multe și grele misiuni asupra loru. Si pentru că să se pote indeplini tōte acestea au negresit lipsa mare și de mijloce materiale corespondentorie.

Dar' bine, de unde se-si procure mijlocele absolutu necesarie pentru existenția și prosperare, deca tempurile trecute nu le-au pus — că pre unele — in posesiunea de fonduri și averi mari, a căroru venite sa le stea de-a găsi la dispositiune. Numai pre două căi 'si potu procură mijlocile acestea. Si anume său directe dela credinciosii loru prin aruncuri său dări anumite spre scopulu acest'a, său dela statu, carele insusi scôte dotatiunile respective dela credinciosii singuratielor confessiuni.

Denegându-deci statulu confesiunilor necatolice dotatiunea de pâna acum'a, carea altcum n'a fostu nici decum vre-o proviziune corespondentore, ci numai o subvenționare cătă de modestă, denegându-se in se acēst'a, confesiunilor respective nu le-aru mai remână altu modu de existență, decât aplicarea de dări nouă și aruncuri asupr'a credinciosilor loru.

Mai pote fi inse adi vorba de dări și aruncuri nouă? cându puterea de statu insasi introduce deja din partea astfelui de dări și greutăți publice, care consuma nu numai venitul, ci in parte mare chiar și capitatele singuraticilor apartinetoři de confessiunile respective.

De siguru ca dări și aruncuri noue, intre astfelui de giurstări numai potu fi aplicate. Dara atari poveri nouă nu se cuvine sa se mai aplice și din cauza aceea, pentru ca statulu n'a renunțat din partea la cele 15,000 fl. v. a. ce le detrage singuraticelor confesiuni necatolice, ci acestea le incassă și in viitoru că și pâna aci, numai ca le intrebuintieză de acum inainte spre alte scopuri. Deci singuraticii credinciosi ai felicitelor confesiuni platesc și in viitoru percentele dotatiunei detrase; numai statulu acestea le detrage destinațiile loru de pâna acum'a și le intrebuintieză spre alte scopuri mai profane, ceea-ce după dreptate și ecuitate nu s'ară căde se se intempe!

Privita in fine cestiunea astăzi dintr'altu punctu de vedere și anume după isvorulu de unde provine dotatiunea redusa, — s'ară paré ca diet'a din Budapest'a nici ca aru fi in dreptu a reduce dotatiunea acēst'a. Pentru-ca ea se basăza pre unu actu de gratia și recunoscintia alu Majestătici Sele, de sine statutoriu și neaternotoriu dela consensulu dietei; si, astfelui, desi negresită diet'a e in dreptu a stramută chiar o lege adusa pe calea legislațiunii ordinare, a stramută in se suprêmea vointia a domnitorului, manifestata intr'unu actu de gratia și recunoscintia, abiă va fi de cuiuintia.

Confesiunilor necatolice scurte astfelui in drepturile loru de pâna acum'a, in fine totu le mai remâne o speranță și o măngaiere. Si acestea se potu basă cu dreptu cuventu pre simtiulu de dreptate alu Majestătici

Sele a pré bunului nostru Domnitoru, dela a cărui'a pré inalta hotărare aterna inca pre deplinu valoarea conclusului ingrenatoriu alu majoritatii dietei pestane.

Cătra acēsta suprema instantia in legislatiune voru avé sa se adreseze toti representantii confesiunilor nepastuite in unanimitate și atunci reul ce ne amerintia se va delatură desigur.

Budapest'a 13 Dec. 1876.

Siedintă de eri a camerei deputatilor a fostu fără parechia in anale parlamentului ungaru.

Estraordinara in tōta privint'a, in privint'a duratei și in privint'a resultatului.

Parentii patriei in contr'a conclusului de prolongare adusu Dumineca — că siedintele se dureze dela 10—3 ore, prin unu conclusu adusu pre la 3 ore se condamnara a prolongi siedintă pâna ce se va termină odiș'a cestiune a călei ferate transilvane, și asiā stetera de diminuția dela 10 pâna sér'a la 5 ore la lupta.

Resultatul fu si positivu si negativu pentru guvern. Diurnalele guvernamentali se nesuesc a netedi lucrul dechiarându ca de ore-ce cestiunea a dō'a n'a fostu asiā numita „cestiune de cabinetu” — votul, prin care remase guvernul in minoritate nu lu genă de felu, in faptă in se, mai cu séma după tienut'a ministrului presedinte in camera — acestu vot stee de mare însemnatate, si la tōta intemplarea dovedește ca guvernul nu mai dispune de majoritatea colosală ce o avea la inceputu in camera, dovedește ca „mârul este putredu” déjà si in partid'a guvernamentală, acēsta partida a ajunsu asiā repede acolo unde era partid'a Deakiana cu o luna nainte de fusinie

Calea ferata orientala este o cronica scandalosa cărei asemene nu pre affi la alte state.

Austri'a a avutu pe Offenheim, Romani'a și Russi'a pe Strousberg dar si Ungari'a a avutu pe Warringulu seu.

Totu acesti'a intreprinditori au comis inșelaciumi, in se supravegherea statului la noi a fostu mai condamnabile. Noi amu observat mai târdi misiile, si cu tōte acestea cele-lalte state au datu in judecata si au alungat pe hoti, pâna cându noi le-amu datu bani de drumu către Americ'a si in contr'a opinionei publice eram sa tragemu velulu uitări preste jafurile comise. De ce? Pentru că deca se pornește investigație criminale, au sa se compromitie multe persoane cu influența de aici de acasă fără că pe Warring sa-lu putem trage inaintea justitiei.

Istori'a călei ferate dōra s'a enaratu pe scurtu la tempulu seu si in fōia acēst'a. A o descrie cu deameșruntul nici este tempu nici este locu aci.

Pentru că totusi publicul sa se scie orientă incătu-va, ieta pe scurtu cum sta lucrul.

Statulu la 1868, a datu concesiune lui Carolu Warring din Londonu — fără concursu si fără primirea altoru oferte — de a compune o societate de actionari pentru edificarea călei ferate orientale pe unu teritoriu de 80% miluri de lungu, garantându 5% după capitalu de 1 milionu pe

miliu, va se dica la 80 1/4 miluri 4 1/8 milioane in argintu.

Dupa concesiunea inarticulata in carte de legi ea s'a datu expresu numai lui Warring si sotilor cari i va numi elu, cu obligamentul că in 3 luni se documenteze cumca 30% a capitalului necesari suntu garantate.

Elu in se s'a dusu la Parisu si acolo prin unu contractu asiā numit „bordereau regulateur” coludandu cu banc'a anglo-ungara, a cedat u concesiunea acelei bance, — dela care apoi elu a luat intreprinderea edificarei călei ferate sub astfelu de conditiuni cari, precum arăta urmărlile, au fostu precalculate spre jafuire.

Acestu „bordereau regulateur” fiind in contrastu cu testulu legei s'a transpusu la guvernul de atunci pentru incuviintare intr'unu tempu anumit că sa se pote face emisiunea actiunilor, considerându-se tacea de consimtire.

Aici la ministeriu, unu lucru atât de neinsemnatu din intemplare s'a perduț prin scriitori pâna ce a trecutu terminul evenualei respingeri, si asiā contractul — bas'a tuturor misiilelor urmate — intre Warring si banc'a anglo-ungara s'a pus in executare.

Banc'a că unicul concessiunariu a compus statutele provisorie a infintandului consortiu de actionari, in care era unu §. ca actionarii la tōta intemplarea voru primi 5% după capitalul elocat, — era cu tempu si dividenda.

Acesta a fostu cleiul cu care s'a prinsu actionarii.

Altu §. cumca se compune directiunea provisoria in parte denumita de banca, in parte denumita de guvern, care cu concursulu comisariului guvernului va conduce trebile pâna ce se va termina cladirea liniei ferate. Dupa terminare apoi actionarii voru tienă adunare generală, si din sinul loru voru alege directiunea definitiva etc.

Altu §. cumca pe ingineriul generalu 'lu denumesce banc'a.

Acestea statute s'a incuviintat in partea guvernului.

Pe bas'a acestor statute apoi concessionariulu nou adeca numit'a bancă a emis actiunile in valoare de 30 milioane in argintu, ea in se că si care a anticipat banii necessari pâna la subscríerea actiunilor numai in chartia s'a indatorat a platit.

Dupa contractul intreprindetoriului cu banc'a, acesta a capetat anticipiune de căteva milioane, apoi banc'a s'a obligat ca după lucru, la asignarea directiunei pe bas'a planurilor si contelor facute prin ingineriul susținut totu-dénău va escontentă pre intreprindetoriu.

Asiā s'a si intemplat.

Este dovedit u acte, ca banc'a a inșelat pe actionari numai cu diferenția de a giu intre valoarea incassata in argintu si platita in hârtia cu 8 milioane. Afara de acēst'a ce s'ară mai poté eruă din cările ei? acea nu se scie.

Warring cu concursulu in gineiul susținut si alu directiunei in scurtu tempu a cheltuitu cele 30 milioane.

Deci s'a facutu datorii cari la astfelui de intreprinderi se numesc „priorități.” Va se dica pe ipotecă călei ferate se iau bani impumutu pre

procențu stabilu, care intre tōte impregurările trebuie sa se plătescă. Statul garantă 4 milioane pe anu, ergo de aci se ajungu procențele.

Sau facutu emisiunea prima de priorități in valore nominala de 48 milioane fl. care in realitate a facutu 30 milioane.

Acestia inca s'au chieftuitu si edificarea totu nu prosperă; după ce s'au gatașu si acestia au mai imprumutat si guvernul — atunci Kerkapoly — 2 milioane.

Acum'a eră datoria 50, actiunile 30, sum'a 80 milioane. Procențele acestor cu 5% facu 4 milioane, ergo tōta subvențiunea se absorbea, inse actionarii totu 'si capetau si ei pe a loru 5%.

Pre lângă o administratiune cātu de cātu consciintiōsa din acestu capitalu care absorbētōta garantia trebuia sa se cladescă întrēga calea ferata; inse pāna la 1872 banii s'au papatu toti, si drumul nu era nici de jumetate gata, afara de aceea si cātu era, era reu construitu, nici soliditate nici ratiune in lucru.

Pre atunci inse injunsese si actionarii si guvernul la cunoscintia reului, si directiunea inca a inceputu sa fia mai ingrigita, dar' intreprinditoriu inca nu se lasă, elu era de cātra padure, si amenintia directiunea ca va descoferi lucrul inaintea camerei legislative si va intrerumpe lucrările de cum-va nu-i dau bani si māna libera in construire. Notabene, după „bordereau régulateur“, nime n'a avutu dreptu sa se amestece in construirea drumului ferata, acel'a după planu a fostu datu independintei dispusetiuni a intreprinditoriu.

Directiunea apoi numai că sa scape de Warring dandu-i o desdăunare de circa 2 milioane l'a absolvatu de oblegamentu, declarandu ca tōta lucrurile suntu in ordine.

Warring abiā a asteptat u cā sa miliōnele in punga sa se vēda dincolo de oceanu, de unde nime nu-lu mai pote aduce că sa-i immanueze cununa de lauri.

Actionarii vediendu ca suntu ja-futi protestau prin diurnalistica in contra directiunei, a guvernului etc. si cerē ajutoriu. Alta cale nici n'a avutu, pentru nefindu calea ferata terminata, după statute ei n'aveau dreptu sa tienă adunare generala si sa traga la dare de séma pe directiune.

Guvernul vediendu ca lucrul nu este terminat, dar nici bani nu mai suntu, in contilegere cu directiunea, a decisu a face a dō'a emisiune de priorități in pretiu nominalu de 30 milioane. Bancă anglo-ungara pe lângă garantarea guvernului a emis prioritățile de 30 milioane a 5%.

Pentru garantarea percentelor acestei emisiuni directiunea a asemnatu acea parte a garantiei statului care acoperea 5%-le actionarilor după cele 30 milioane puse in actiuni, si prin asta a sistat fructifica-re a capitalului actionarilor.

Din aceste 30 milioane nominali s'au terminat edificarea calei ferata asiā precum o vedemă astadi.

Actionarii vediendu-se jafuiti de 30 milioane — pentru sperantia de dividenda in veci nu este, nici astadi nu este in stare acestu drumu sa-si acopere spesele sustinerii — prin imputernicitii loru au petitionat la dieta, că sa nu incuiintieze emisiunea a dō'a de priorități, si sa iee la dare de séma pe guvern si pe directiune.

Asiā a statu lucrul in 1873 cāndu guvernul lui Szlávy a venit u proiectul de lege pentru primirea cheziesiei pentru a dō'a emisiune de priorități.

Dietă de atunci era aplecata a nu primi proiectul de lege, capii opositiunei de atunci Ghiczy, si Tisza, din tōte poterile s'au luptat

pentru delaturarea acestei noue sarcine de 30 milioane, facendu atenta pe legislatiune ca primirea acelei sarcine negresitu va nasce si altă — desda-narea actionarilor, pentru guvernul nu si-a eserciatu dreptul si datorintă sea de supraveghiere asupră lucrărilor directiunii, si prin asta a devenitu complice la eluderea actionarilor.

Inse pressiunea era mare din partea guvernului care nu numai facuse cestiu de cabinetu, dara totu odata amenintia, ca tiéra care in astfelui de trebi 'si desavuēza guvernul 'si perde creditul in pietiele lumii financiare, afara de acea mare era si frică bancei Anglo-Ungare, care dejā anticipase banii, si făra garantarea statului perdé cele 30,000,000 fl., apoi si ea-si avea reprezentanti sei prin dieta, si asiā guvernul invinsu cu majoritate de 11 voturi, cari erau mai putine decătu voturile ministrilor si a directorilor bancei si calei ferate interesate.

Dupa acesta invingere erostratica ministeriulu dimisionă, inse 30 milioane se incarcara pe umerii statului, 30 milioane a actionarilor se lapetara in tina pentru datoria calei ferate de 80 miluri se urcă la 80 milioane, cari absorbu tōta garantia statului de 4 milioane, si se puse bas'a celor 10 milioane cu cari după votulu de eri se mai insarcină statul.

Dara apoi creditulu Ungariei inca deveni si mai ruinatu, pentru 300 de mii de actiuni de ale calei ferate garantate de statu, tōte in māni straine, devenite făra nici o valoare se stersera din registrele burselor europene.

Actiunarii cum au potutu s'au adunat, au tienutu investigatiuni, si au constatatu ca numai principala guvernul magiaru li s'au causat daună de 19 milioane.

Dietă inca a esmisu o ancheta din sinulu seu, care a investigat, a esaminat pe fostii ministrii, Miko, Lónyay, Kerkápoly, Lud. Tisza, apoi pe fostul secretariu de statu Hollán, pe directorii Vay, pe Falk etc. si constatându-se ce s'au potutu, actele s'au predat — după fusiune — guvernul actualu că sa vina cu propunerii in privintia pasilor ce are legislatiunea de facutu.

Atâtă negresitu este constatatu si pe calea acestei anchete parlamentari si adeca:

1. Bancă anglo-ungara a conspirat cu Warring că sa faca geschäft bunu pe contul actionarilor, constându si la nesciintia guvernului magiaru.

2. Cumca Warring afara de tracurile ce le-au facutu in fatia locului cu liferantii — quitându aceia mai multu decătu au primitu, cea ce se vorbesce, dara după natura lucrului nu se poate constată — a insielatul pe actionari cu 9 milioane.

3. Cumca bancă, numai la difiniția de a gio, a insielat iéra-si pe actionari cu 8 milioane.

4. Cumca tōte acestea si-au isvorul in asiā numitulu „bordereau régulateur“ care a intrelasatu guvernul a-lu impedecă de a se execută si in fine.

5. Cumca directiunea calei ferate cu său făra sciintia la tōte este complice.

Si apoi preste tōte, aceea inca este adeveru, cumca bas'a reului, cedarea concessiunei „bordereau régulateur“ si statutele; tōte suntu contră legei.

Deci guvernul că sa scape odata de acēstă cestiu odiōsa s'au impăcatu cu actionarii asiā ca: pentru actiunile de 30 milioane se li plătescă pe lângă amortisatiune 10 milioane in auru.

Acēstă mai insarcina budgetulu statului cu 500 de mii florini in auru, său in harthia cu circa 600,000 fl. pe anu.

Eara in privintia trecutului, constatându ca s'au intemplatu si insielatiuni si gresieli, totusi considerându ca culpabilulu principalu Warring nu se poate acolo unde este trage la dare de séma, pentru incungurarea scandalului, nefiindu prospecte de restituirea daunei, propune că prin o simpla „luare spre scire“ a acestor fapte deplorabili, se tragă a camera velulu uitărei preste ele.

Vediendu guvernul ca cu partea a două a propunerei nu pre suntu prospecte de reiesitu, inca alalta eri in clubulu partidei liberali a avutu prudintia a se declară ca partea prima a propunerei este cestiu de cabinetu, inse a două remâne deschisa.

Cu tōte acestea inse eri in camera cu tōte puterile a insistat u si pentru primirea partiei a două, accentuându de repetite ori pericolul ce poate urmă din punerea sub actiune a celor culabili.

Cameră nu l'a ascultat.

A primitu partea prima pe lângă votare nominala cu 166 voturi contră 88, absenti au fostu 187.

A respinsu partea a două cu 142, contră 82 voturi, absenti 217.

Si au primitu din votulu separativ al lui Zsedény urmatoriulu conclusu:

„Casă indrumă pe ministeriu, că pe intreprinditorii concesionari, pe consiliarii directiunei si pe comissarii guverniali, sa-i traga la respundere naințea competintei judecatorie ordinari, pentru faptele, respective intrelasările (mulasztás) comise in cestiu de calei ferate orientale, si se-i convince in restituirea daunelor cau-sate erariului“ — a primitu dicu acestu conclusu, cu 105 contră 90 voturi, absenti: 247.

Este de insemmatu ca absentii cu forte neesentiala exceptiune erau pe coridoru si numai din crutiare n'a votat, cāci déca votau, negresitu votau contră.

Deci de-si cestiu in care n'a invinsu guvernul n'a fostu cestiu de cabinetu, ea totusi după premise se considera celu putinu de semivotu de blamu, si astă se vede din fetiele ministrilor ca o simte si guvernul.

Astadi in camera intratātă domină spiritele acestu votu, incătu deputati in coterii mai mici disputau cu sgomotu despre elu, pāna ce presiedintele s'au aflatu necessitatul a ameniintia casă cu inchiderea sie-dintie decum-va nu voru fi pe pace.

Avemu deci in proprietatea statului cu o cale ferata de 80 miluri mai multă avere, inse o avere impreunata cu deficitu permanentu, o cale reu construita, carea dōra nici cāndu se va rentă, cumperata cu 90 milioane dar' totu-odata avemu si noi unu procesu monstruosu deocamdata criminalu, din care inse negresitu se va nasce si politica in contră fostilor ministri, precum au tōte statele constitutionali din orientu: Grecia, Serbia si România.

Apoi dica cine-va ca noi nu suntem demni membri ai orientului!

„Le courr. de Roum.“ dela 2/14 Decembrie spune ca guvernul turcescu a trasu la Bucuresci pre unu functionari inaltu spre a sondă atitudinea Romaniei in casu de unu resbelu intre Turcia si Russia. Acestu inaltu functionari a facutu cunoscute guv. rom. ca in intielesulu tratatului de Paris Turcia este gata a trame trupe turcesci spre a impiedecă intrarea armatei rusesci. Guvernul rom. inse a respunsu ca in intielesulu art. 26 din tratat in casu de neccitate România are a-si inmultit fortile armate proprii; ca pāna acum armatele rusesci nu au intentiunea de a trece Prutul; ca conferintă constantinopolitana inca n'a decisu nimică in privintia neutralității ro-

mâne si in fine ca România decătu sa se espuna ororilor comise de trupe turcesci in Bulgaria, Bosnia si Serbia mai bine se espune la ori care alti periculi.

Demetru Brătianu a plecatu in 1 Decembrie că tramis u estra-ordinariu alu Domnitorului la Constantinopole.

Din Bucuresci se telegrafă ca prin decretu domnesc s'a ordinat crearea de alte optu regimenter de dorobanti lângă cele existente.

Dietă Ungariei.

Amu comunicatu dejă, ca ministrul de culte Trefort si după densulu comisiunea financiară a dietei ungurescii a propus sa se detragă pe anulu viitoru 5% din dotatiunea ce o primescu confesiunile „necatolice“ dela statu si acēstă din cauza calamitătilor financiare. Guvernul ungurescu in sistem'a sea de reducții se impiedeca togm'a de acestu ajutoriu neconsiderabilu, precându in bugetu s'au preliminatu sume mai mari pentru alte lucruri ce nu suntu de neaperata trebuinta. Abiā a terminat u suspendarea subvențiilor pentru institutiile de invetiamente naționale si acum se apuca de confesiuni.

In siedintă dielei dela 9 Decembrie propunerea acēstă nejustificabila de a se scurtă confesiunile „acatolice“ (confesiunea catolică remâne unu nolimē tangere) s'a pus la discussiune. Pentru a cunoscă parerile desvoltate in parlamentu asupră acestei intrebări ce ne atinge forte de aprópe comunică publicului desbaterea asiā precum a decursu in parlamentu.

Iul. Gullner cetesce: Capitulu 19, titlulu: pentru scopuri bisericesci preste totu 294,500 fl. v.a.

Berzevitz: In anii precedenti se votase pe sém'a confesiunilor necatolice preste totu 310,000 fl. pe anu deocamdata intre erogatiunile extraordinarie, mai tardiu inse intre cele ordinare. Asiā s'a intemplatu si in anulu curentu. Pe anulu 1877 inse d. ministrul, făra nici o motivare, a redus cu 5% acestu ajutoriu ce lu primește confesiunile necatolice dela statu spre scopuri bisericesci si fiindu ca comisiunea financiară inca a acceptat acēstă reducere, sum'a s'a indușu in bugetu cu unu scadiemntu de 5%. Dar' de vreme ce in bugetulu acestui ministeriu la erogatiunile pentru scopuri de cultura nu s'a facutu nicairi vre-o reducere de 5%, de exemplu la erogatiunile spre scopuri istorice si altele asemenea, a căroru valoare nu voiesc a o denegă, ci s'a votat sum'a din trecutu, aflu lucru ecuitabilu că si acum sa li se voteze confesiunilor necatolice neșirbitu acestu ajutoriu, unicul pe care aceste biserici lu primește din cassă statului spre scopuri bisericesci si scolare in intielesulu articulului de lege XXI: 1848. Nu voiesc a motivă acēstă mai pe largu, ci lasu la ecuitabilitatea Onoratei camere ca nu va voi sa vateme mai multe milioane de cetăteni de contribuenti buni in semientele loru religiose numai pentru că togm'a la postulu acestu sa se crutie 15,000 fl. din interesu puru fiscalicu. Presupunu in fine si dela domnului ministru definanie, ca i va succede a acoperi acēstă lipsă neinsemnată din alta parte. Propunu dară: sa li se voteze confesiunilor acatolice ajutoriulu de statu in mersu de pāna acum séu 310,000 fl. ceea ce după preliminariu face o divergintă de 15,000 fl. (Aprobare in dréptă).

Presedintele: Se va cete propunerea.

Alg. Beothyo cetesce: Sa se puna in preliminariulu ministeriului de culte si instructiune publica la titlu 6 sectiunea 19 pentru biserica gr. catolica 99,900 fl., pentru biserica ev.

Iut. 36,000 fl., pentru biserica reformata 65,000 fl., pentru biserica greco-orientale 100,000 fl., pentru cea unitaria 5000 fl., pentru cea israelita 5000 fl., laolalta 310,000 fl.

Ministrul Trefort: Fatia de acésta propunere aflu de lipsa a declarării, ca eu la reducerea acésta nu am fostu condus nici de consideratiuni politice nici confesiunali, ci fiindu ca trebui să facu reduceri in bugetu. Amu redusu acestu postu cu 5%. Acoperirea loru nu e tréb'a mea. Încredintezu deciderea intrebării la intiepcionea onoratei case (Aprobare).

Referentul Iul. Kautz: Eu pentru a motivă procederea comisiiunei financiare trebuie să dieu mai totu ce a disu d. ministru de culte si instr. publ. inaintea mea. Intr'un'a cauta se dau dreptu domnului propunatoriu ca dela 1868 s'a votatu neintrerupt o suma mai mare, adea 310,000 fl. si ca numai in anulu acésta obvine pentru întâia data reducerea ce face cam 5%. Din punctul de vedere alu comisiiunei financiare nu potu aderă la propunere, pentru ca si comisiunea a statu la acceptarea acestei positiuni sub presiunea ce amu indigita' mai susu.

Parteniu Cosm'a: Onorata Casa! Nu potu sa impartasiescu parerea prea onoratului domnui ministru si a referentului comisiiunei financiare relativ la acésta positiune. Cred că e de prisosu aici ori-ce capacitate mai detaiata. Noi toti suntemu in acela'si tempu membrii unei confessiuni si fia-care cunosc, déca nu impregiurările misere ale altei confessiuni, celu putien pe ale confessiunei sele.

Nu fără motivu au mutatu dietele precedente acésta intrebare din partea extraordinaria a bugetului in cea ordinaria, ci ele au facutu asiá pentru ca au semtitu profundu ca acésta suma e minimulu din aceea ce statul datoresc sa redee cetatiilor sei celu putien mijlocit.

Aici se dotéza 6 confessiuni laolalta cu 310,000 fl. si prin acésta siguru bisericele maioritatiei cetatiilor din statu. Cătu de mica este acésta in comparatiune cu recerinti'a acelor biserici si cu aceea ce biserica ceealalta multiamesce munificentie statului, pentru ca acésta are o dotatiune cu multu mai mare si mijloce mai mari. Nu regretu si nu voieseu sa o sustragu nici pe acésta dela scopulu destinației ei, dar' nu potu afă compatibilu nici cu dreptatea nici cu ecuitabilitatea, ca, in vreme ce un'a confessiune in tiéra pôte indestulá in modu abundantu din sorgintii sei propri ori-ce trebuinta si ai cărei capi bisericesci potu sa faca din prisontia pe anu fundatiuni ce se urca la sute de mii, — celoru-lalte confessiuni li se detrage si acésta dotatiune macra.

Pentru ori-ce statu semtiul confessiunal alu cetatiilor sei e de mare insemnata si eu credu, ca pentru statul nostru elu este mai alesu in relatiunile culturale de astadi o cestiu de vietia, si pentru aceea e si datorinti'a ori-cărui statu a contribuî pre cătu va poté la desvoltarea semtiului religiosu si moralu. Este adeveratu ca intre impregiurările financiale de astadi nu putem sacrifică spre scopulu acesta atâtă cătu se recere, dar' celu putien sa nu detragem cu acésta ocasiune bisericilor lipsite subventiunea ce li o amu datu pâna acum, mai alesu atunci, cându precum amu dovedit si astadi, in afaceri de mai putien insemnata amu votatu bucurosu sume mai mari, mai alesu dupa ce noi avemu bani si pentru articuli de lucsu. Onorata Casa! Sum'a nu e mare, e vorba preste totu de 15,500 fl. cari voim sa-i crutiăm din dotatiunea celor 6 confessiuni si cari corespundu la 5% din dotatiunea de pâna acum. Eu a-si tien acésta reducione numai atunci de drépta si ecuitabila căndu noi esecutámu acésta reducere percentuale

in bugetulu nostru dela incepetu pâna la sfersitu la fia-care dotatiune si solvire. In asemenea impregiurări finanziarii recurg si alte state la remediele aceste.

A aplică insa acésta reducione percentuale numai aici la postulu acésta, unde cei mai greu insarcinati civi ai statului ce suntu siliti a sustiné insisi bisericele loru dela paraclisieru pâna in susu la suprem'a autoritate bisericésca si prelunga acésta inca si scolile — a aplică numai aici, dicu, acésta reducione percentuala, acésta a procedere o aflu a fi nespusu de fără tactu si in genere de forte nepolitica, mai alesu dupa ce si guvernele provisore au datu subventiunea.

Onorata Casa! Eu sum convinsu, ca de vomu cumpani cum se cuvinte insemnata acescui postu ce apare forte micu, noi vomu aprobă fără nici o siuvaire modificatiunea facuta. Acceptezu modificatiunea lui Egid. Berzeviczy.

Maur. Wahrmann: Onorata Casa! Desi sum membru alu unei dintre confessiunile interesate, totusi nu potu accepta propunerea, ci me alaturu la opinionea comisiiunei financiare de o parte din temeiul aminititu, ca trebue sa se faca crutiari si trebue se incepemu cu aceste undeva. Totu-déun'a va fi unu postu séu altulu ce va atinge unu interesu séu altulu si déca noi la ori care asemenea ocasiune vomu voi sa ne supunem la unulu séu la altu interesu vatematu atunci va incetá intrég'a directiune a crutiilor, atunci nu vomu avé nici unu medilocu, prin care se putem activa economii. Dar' de alta parte nu potu sprigiú propunerea din consideratiuni de principiu. In 1869 s'a indușu adeca intrég'a acésta suma intre erogatiunile extraordinarie pentru ca se presupunea ca nu e datorinti'a statului de a sprigi confessiunile singuratece. Noi considerámu acésta de o afacere transitória si de aceea amu pus'o intre erogatiunile extraordinarie. Mai tardiu o amu mutatu iéra intre cele ordinarie, pentru ca sum'a acésta obvenia din anu in anu: noi nu voiámu sa ne amagim si amu disu ca o punem in ordinariu dara o reduceme din anu in anu. Prin acésta nu s'a prejudicatu principiul, pentru ca a totu dominat inca parerea, ca ajutorarea singuratecelor confessiuni nu pote fi o problema a statului, dreptu aceea noi voim, că cu tempul acestu ajutoriu se inceteze in fapta, trebue dara sa incepemu si dupa parerea mea o si stare treptata e celu mai coresponditoru modu. Acum s'a inceputu cu 5%, eu credu ca acésta e o suma ce nu tulbura starea lucrului si cu töte aceste ea ni arata drumul pe care voim a pás.

Acésta e motivulu pentru care comisiiunea financiara a facutu o reducione, care fiindu corespondietore o acceptezu si eu.

C. Gébel: Sum datoriu cu o multiamita dlu deputatu Berzeviczy căci a binevoit u a face propunerea ce togm'a se ceti. Declarându ca me alaturu la acésta propunere aflu in acelasi tempu coresponditoriu a desfasurá pe scurtu si motivarea mea. Si eu sum unu amic sinceru aceloru crutiari prin cari bugetulu, respective cass'a statului scapa de sarcin'a unei erogatiuni ce nu e de lipsa, dara acolo unde nu vedu nici necesitatea nici coresponderea crutiarei, nu me potu invoi cu ea. In casul de fatia nu aflu motivata necesitatea reducionei pentru ca nu s'a dovedit, ca dotatiunile esolvite bisericilor respective s'a mesurat in sume pré mari si ca de aici inainte bisericile respective se voru ajunge si cu sume mai mici. Pre cătu sciu eu, in relatiunile materiale ale bisericilor necatolice n'a urmatu o schimbare si unu reaventu atât de favoritoriu care se justifice sustragerea simpla a unui anumit percenuto din dotatiunile loru; togm'a

postulatele tempului nou si ale legilor au impus bisericelor nisce in-datoriri ce cu deosebire relativ la promovarea culturei reclama int'o mesura potentiată nu numai fortile loru spiritali ci si pe cele materiali.

In deosebi cătu pentru biserica greco-orientale, acésta precum s'a relevatu dejá, s'a dotatu in anii precedenti, anume in 1869 si 1870 cu unu ajutoriu de 80,000 fl., dupa anulu 1871 inse ea pâna in anulu presentu a capetatu unu ajutoriu de 100,000 fl., unu semnu acésta, ca acésta dotatiune nu numai nu se puté numi mare ci mai multu mica.

Dara nu tienu indreptatita reducionea in desbatere, pentru dupa parerea mea acele sume au caracterul unei dotatiuni stabile, nu inse caracterul unui ajutoriu provisoriu care s'ar puté detrage séu micsioră ori căndu. Ce e dreptu acordarea lui nu s'a conditiunat de óre-care perioada — cea ce in deosebi pentru biserica ev. lut. din Transilvania si-guru nu s'a intemplatu precum dovedesc testulu pré inaltului biletu de mâna ce tractéza despre dotatiunile anuale. Pâna si intrebuintarea dotatiunei acordate acestei biserici e mesurata detaiatu in părțile sele sen-guratece.

Maiestatea Sea nu e numai pro-tectorulu pré inaltu alu bisericei catolice ci si alu celoru-lalte si dupa parerea mea sumele in discussiune togm'a asiá au titlulu de dreptu alu fondatiunilor de gratia regesci séu celu putien titlulu de dreptu alu bisericei la folosirea nescurtata a dotatiunilor loru e togw'a asiá de tare, cum e titlulu venitelor Teresianului din Sibiu cari de asemenea se baséza pre dotatiuni dela principi, cum a binevoit u accentua si recunosc dlu ministru de culte si instr. in comisiiunea juridica la 10 Maiu a. c.

Dupa legile esistenti fundatiunile trebuie esecutate si administrate dupa dispositiunile fundatorilor si de asemenea se va realisá scopulu dotatiunilor in desbatere, căndu aceste se voru esolvá fără nici o scadere.

Stimatulu d. ministru de culte si instructiune a binevoit u a declará ieri, ca doresce a scuti de asemenea pe ori care biserica; eu cugetu, ca cerendu realizarea acestei dechiaratiuni si in fapta si rugându pe d. ministru pentru acésta ceru numai unu lucru justu. Dreptu aceea rogu amicabilu pe onorat'a casa sa primésca propunerea dlu deputatu Berzeviczy cu atâtua mai vertosu cu cătu propunerea comisiiunei financiare nu invólva dupa parerea mea decătu unu impositu ne basatu pe vre-o lege positiva care se aranca asupr'a celor 6 biserici necatolice.

P. Vörös: Onor. Casa! Nu aveam intentiunea se iau cuventul la acésta intrebare, pentru ca o discusiune asupr'a principiului, déca e coresponditoru séu nu de a dá singuratecelor biserici o dotatiune dela statu nu aru fi pré consulta la ocasiunea acésta. Numai obiectiunile dlu deputatu Wahrmann me indénna a face unele observatiuni. Elu a afirmatu, ca trebue sa deprindem pe celealte biserici ca reducionea ajutoriului ce li s'a datu trebue esecutata treptat. Eu nu sciu déca s'a esecutata acestu principiu unde-va, mai alesu vediendu ca aici de biserica catolica nu e vorba. Atunci căndu s'a pronunciata ajutorarea celoru-lalte confessiuni, biserica catolica nu s'a subsumatu intre confessiunile ce avéu sa fie ajutorate, pentru biserica catolica era inzestrata cu fundatiuni si alte dotatiuni forte mari, la cari confessiunile celealte nu ayéu nici o parte si pâna căndu nu se va decide intrebarea, cum sa se doteze cele-lalte confessiuni pe basea acésta cu óre-care ajutoriu, — pâna atunci nu e consultu a micsioră ajutoriulu ce li s'a

datu la inceputu. De acea me alaturu la propunerea dlu Berzeviczy.

Paulu Moricz: On Casa! Me rogu se fiu scusatu déca sum silitu a declará ca nu potu impartasi vederile st. d. deputatu ce a vorbitu inaintea mea. Domnulu ministru e mai multu chiamatu a judecă ce erogatiuni si in ce mesura sa se aprobze. A judecă acésta e chiamata mai departe comisiunea financiara. In ambele locuri lucrul acésta s'a combinat si s'a recomandat o suma mai mica, cea ce in fatia cu principiul crutiilor e corectu. Cu töte aceste s'a luat in consideratiune că in casurile senguratece, unde ajutorarea e neaperata acésta sa li-se dee. Dreptu acea rogu pe Onor. Casa se acceptezu parerea dlu ministru si a comisiunei financiare si sa voteze postulu dupa cum s'a recomandat. (Aprobare.)

Punendu presidiulu propunerea lui Berzeviczy la votu, Camer'a nu o primesce si prin urmare s'a acceptat suma recomandata de comisiunea financiara.

Resbelu.

Reproducem urmatoriul articolu dupa „Tempulu“:

Dupa 20 de ani de pace, in tempulu căror'a tiér'a nostra a potutu sa respire in liniste si se mai uite epocile nefaste ale barbariei turcesci si ale resbeleloru dintre Russi'a si imperiul otomanu, Romani'a vede astazi cu neliniște apropiarea unui nou resbelu intre aceste döne imperii, séu chiaru o conflagrare generale in Europ'a si perspectiv'a unei lupte teribile pe teribile pe teritoriul seu.

In urm'a sciriloru celoru mai recente, este forte probabilu ca confe-rinti'a dela Constantinopole nu va ajunge la unu rezultatu satisfacatoriu, si ca definitiv'a solutiune a dificultătilor pendinte se va dá nu de diplomati'a europena ci de sórt'a armelor. In adeveru, turci, astazi că si acum 400 de ani, paru a fi tabariti pe pamantul peninsulei balcanice cucerit cu armele. Religiunea loru i-a impecdatu a-si asimilá popórele supuse, séu a le admite la o égala participare de drepturi si datorii, imbratisindu religiunea crestina. Despotismulu celu mai desfrenat si tempitul, nisce moravuri adencu corupte; o administra-tiune si nisce finantare int'o stare de totu miserabile au agravat in ce in ce mai multu reula. Musulmanii din cauza coranului, n'au intielesu spiri-tulu tempurilor moderne, si n'au sejutu se profite de binefacerile civilisa-tiunei crestine. Ei s'au multiamituit a imitá fără pricepere căte-va institu-tiuni europene, dar' au lasatu sa subsiste in organismulu socialu ból'a teribile care de multu tempu subminéza imperiul si care va produce acum pote cangren'a mortiei.

Ei au avutu mai multe insemnate avertismente, căci dela inceptulu acésta intrebare, pentru ca o discusiune asupr'a principiului, déca e coresponditoru séu nu de a dá singuratecelor biserici o dotatiune dela statu nu aru fi pré consulta la ocasiunea acésta. Numai obiectiunile dlu deputatu Wahrmann me indénna a face unele observatiuni. Elu a afirmatu, ca trebue sa deprindem pe celealte biserici ca reducionea ajutoriului ce li s'a datu trebue esecutata treptat. Eu nu sciu déca s'a esecutata acestu principiu unde-va, mai alesu vediendu ca aici de biserica catolica nu e vorba. Atunci căndu s'a pronunciata ajutorarea celoru-lalte confessiuni, biserica catolica nu s'a subsumatu intre confessiunile ce avéu sa fie ajutorate, pentru biserica catolica era inzestrata cu fundatiuni si alte dotatiuni forte mari, la cari confessiunile celealte nu ayéu nici o parte si pâna căndu nu se va decide intrebarea, cum sa se doteze cele-lalte confessiuni pe basea acésta cu óre-care ajutoriu, — pâna atunci nu e consultu a micsioră ajutoriulu ce li s'a

Politica reactionara a Austriei, inaugurata de Metternich si continuata pâna in anii din urma, in acordu cu politica mercantila a Angliei, admisea că dogma nestramutata principiu independintiei si integratitiei imperiului otomanu, si prin urmare dominatiunea asupritore a turilor a populatiunilor crestine. Russi'a luă atunci cu multa dibacia ro-lulu popularu si simpaticu de protec-tore naturala a aceloru nefericite populațiuni, cătra care o impingea con-

formitatea de religiune si mai alesu de rasa. Astfelui reu inspirata, Europa facă trebile Russiei, in locu sa combata cu eficacitate propagandă a panslavista. Datoria Europei eră de a silă pe Turci'a se faca necontente concessiuni slavilor de sudu, se incurgieze aspiratiunile loru cătra o sora mai buna, si sa-i pregatesca cu incetul a fi demni se vina la succesiunea muribundului. Ochii crestinilor in orientu aru fi fostu atunci intorsi cătra Europa, a cărei civilisatiune i-aru fi atrasu in sfer'a ei de lumina si de activitate, iéra panslavismulu, care intr'unu viitor mai multu seu mai putinu apropiat, amenintia de a distruga Austri'a si a ingiti Ungari'a, Romani'a si Greci'a, aceste trei insule in oceanulu slavicu, aru remânea in stare de utopie in capetele inferbenate ale cătoru-va rusi din Moskva!

Europa trebuia dura sa smulga din mânila Rusiei ori-ce midiloci de influintia asupr'a slavilor din Turci'a, facându-se ea aperatore caldurosa si energica a crestinilor pre lângă guvernul otomanu. N'avé se tienă in privintia acestora de cătu conduită ce a avutu cu noi, gratia politică abile a lui Napoleon III. Români, legati printre recunoscintia bine meritata cu Rusi'a, care i-a scapatu de barbaria turcesca, erau si ei rusofili, si aveau cugetările si apucaturile puternicilor loru protectori. Dara in data ce Europa prin tractatul dela Parisu, substitu protectoratului exclusiv alu Rusiei garantia colectiva a marilor puteri, si se arata binevoită cătra acesta tiéra, români si intorsera pririle cătra dens'a si traiescu astadi din vieti'a ei morală si intelectuala.

O cestiune vitala, care preocupa cu dreptu cuventu pre tota lumea, se presinta ba chiaru se impune astadi tierii nôstre; deca diplomati'a europeana nu va reusiti, cum e forte probabili, a mantine pacea, deca incercările conferintei din Stambulu voru remâne infructuoase, si deca resbelul va isbucni intre Rusi'a si Turci'a, care trebuie sa fie atitudinea si politică Romaniei? Ce trebuie sa faca tiér'a nôstra, candu Rusi'a, care n'are o flota numerosa in Marea-negra pentru transportul trupelor in Turci'a, va fi nevoita a viola neutralitatea teritoriului nostru că sa trimita armatele sele preste Dunare?

Trei ipoteze deosebite se presinta in acesta grava cestiune. Sa le esaminăm pre rându că sa vedem care dintr'ensele corespunde mai multu cu interesele politice ale tierii pentru că sa i dâm preferintă nôstra.

Prim'a ipotesa. Români aru pute in virtutea art. 26 din tractatul dela Parisu, si art. 8 din conventiune, sa se inteleaga cu Pórt'a că sa combine impreuna cu dens'a mesurile necesarii de aparare a teritoriului loru contr'a agresiunei ce vine din partea Russiei. Aceasta politica trebuie inlaturata dupa noi: in adeveru, Turci'a nu dispune nici de o armata numerosa nici de mijloce banesci că sa ne tramita unu contingent insemnat de trupe. Puterile garante apoi au refusat de a cere dela Russi'a respectarea neutralitatii nôstre, că sa nu fia implicate in lupta, astfelui ca n'avemu ajutoriulu moralu alu Europei, si resbelulu, ale cărui sianse voru fi de siguru in favoreala Russiei, s'aru face cătu-va tempu pe pamentul nostru si aru aduce miseria si devastatiunea in serman'a nôstra tieră. In fine aru fi odiosu lucru a imbratisia caus'a unui popor, care s'a semnalatu prin crudimi atroce in resbelulu actualu contr'a crestinilor, care voiesce a mantienă sub jugulu seu barbaru pe fratii nostri de preste Dunare si care ne-a fostu sistematicu ostilu in tota cestiunile cari interesa tiér'a nôstra.

A dou'a ipotesa. Români alati cu

Russi'a sa declare resbelu sublimi Porti. O asemenea conduita, de-si ofera mai mari avantagie decâtua cea de susu, presinta in se o multime de pericole pentru viitorul nostru. Fără a tiené séma de retele ce decurgu din conducerea temporara a resbelului pe pamentul nostru, fiindu-ca suntu nisice sacrificii ce trebuie sa ne impunem; ne oprimu inşa inaintea unei puternice consideratiuni. Suntemu noi ore siguri ca lupt'a va avé locu numai intre Russi'a si Turci'a, ca va fi localisata intre ambe dôue puteri? Nu se pote intemplă că Anglia sa se aliene cu Pórt'a, si, luându parte la resbelu, sa impinga si pe Ausfro-Ungaria contr'a Russiei, si apoi Germania sa vina in ajutoriulu vecinei sele dela nordu, iér' in Francia in urma sa navalăseca in Germania că sa aiba la revanche dupa care aspira? Ce amu deveni noi intr-o asemenea teribila conflagratiune intre statele Europei? Eata pentru ce credem ca interesele nôstre bine intielese ne comanda a respinge o asemenea politica.

A trei'a ipotesa. La trecerea russilor si turcilor pe teritoriu românu, guvernul sa protesteze contra violării neutralitătiei tierii nôstre, dar' sa se abte de a luă parte la lupta cu vre-un'a din puterile beligerante, si sa pastreze o neutralitate spectanta. Dupa declararea resbelului si incepera lui, români fiindu neutri, voru pastră independentia loru de actiune in fati'a evenimentelor ce se voru desfasură in Europa, si, inspirati de interesele cele mai vitali ale patriei loru, voru avé in vedere circumstantele si situatiunea politica a Europei, că sa ia o resolutiune definitiva. Dece resbelul va luă proportiuni grave si intinse, ceea ce este anevoie de admis, ei voru pastră cea mai stricta neutralitate, si Europa, in congresulu ce se va face in urmă resbelului, se tiene comptu de acesta atitudine corecta. Dece din contr'a, ceea ce este mai probabilu, resbelul se va localisa, atunci interesele tierii nôstre reclama sa né aliámă cu Russi'a, stipulându avantagie positive pentru sacrificiile ce ne vomu impune luându parte la lupta.

Suntemu incredintati ca inchierarea unei aliantie cu Russi'a, facuta in a asemenei circumstante, ne va fi totu asiá de folositore că aliant'a Piemontului cu Anglia si Francia in tempul resbelului Crimii; Russi'a, care a declarat solemn in fati'a Europei ca n'are de scopu a face cuceriri in orientu, nu mai descépta temerile Angliei, si rediemându-se pe bravur'a unei armate numerose, precum si pe aliant'a nôstra, preciosa din mai multe puncturi de vedere, iér' pe de alta parte pe sprijinulu moralu alu Germaniei, va esí triumfatore din lupta, si va face sa se admite in favoreala nôstra, la inchierarea pâcei viitoré, avantagiele ce ne va fi promis in schimbulu participarei nôstre la resbelu.

Acestea suntu vederile nôstre politice, dictate de patriotismulu puru si sinceru care ni le-a inspirat. Le supunem apreciarei guvernului, si mai alesu meditatiunei profunde a M. S. Domnitorului cătra care suntu atintati ochii nationei. Prin inalt'a sea pozitioane, prin relatiunile sele cu suveranii puternici din Europa, Capulu statului, are astadi o ocasiune unica pote in analele nôstre de a pregati marirea si gloria Romaniei, de a merită o justa si profunda recunoscintia din partea tierii intregi!

Iulius.

Varietati.

* * Congregatiunea comit. Sabiu lui este convocata pre 8/20 Decembrie la siedintia in sal'a dela „Imperatulu Romanilor“.

Multiamita publica. Subserisulu, trece la mijlocu in numele intregu poporului din Tresti'a, tractulu Zarandu, si aduce inaintea publicului profund'a multiamita, atâtă pre stimatei domne Ioan'a Badila nascuta Moldovanu din Sabiu, carea n'a pregetatu in obosirea depusa prin cetatea Sabiu cu culegerea de colete in favoreala bisericei nôstre gr. or. din Tresti'a; — cătu si multu pre generositoru domni si domne contribuenti, si anumitu:

Dela Escelenti'a Sea P. Metropolitul Mironu Romanul 10 fl; Dela ilustr. Sea d. Archimandritu si Vicariu archiep. 3 fl; dela reverendis. d. si ases. cons. Petru Badila 5 fl; dela reverend. d. protosingelu Dr. Ilariu Puscariu 3 fl; dela dn'a Caliopi Boiu 1 fl; dela reverend. d. Nicolau Cristea 1 fl; dela reverend. d. ases. cons. Moise Lazaru 3 fl; dela dn'a sea d. Dimitrie Andronicu 10 fl; dela ilustr. sea d. cons. pens. Iacobu Bolog'a 5 fl; dela d. comerc. Gr. Mateiu 5 fl; dela reverend. d. ppresb. Ioanne Hanni'a cu soci'a 5 fl; dela reverend. d. ppresb. Ioanne Popescu cu soci'a 5 fl; dela dn'a Alessandrini Matheiu 4 fl; dela dn'a Maria Rosca 4 fl; dela dn'a Agnesu Pop'a 5 fl; dela dn'a Min'a Pecurarin 2 fl; dela dn'a Mari'a Cosm'a 2 fl; dela dn'a Iosefin'a Racuciu 2 fl; dela dn'a Iudith'a Macelariu 2 fl; dela d. Sabin'a Brote 1 fl; dela d. consil. gubern. P. Dunc'a 3 fl; dela d. Ioanne Cretiu 1 fl; dela dn'a Elen'a de Papp 2 fl; dela d. V. Romanu 5 fl; dela d. Siulutiu Iosifu 2 fl; dela d. Bugarsky 5 fl; dela d. Dr. B. Szabo 2 fl; dela d. Petru Petrescu 1 fl; dela d. secret. consist. Nicolau Fratesiu 2 fl; dela d. Dr. Racuciu 2 fl; dela d. Demetru Berzu 1 fl; dela d. I. G. Popp 1 fl; dela d. parintele spirit. semin. Germanu Bogdanu 1 fl; dela d. Maniu Drocu 3 fl; dela d. N. Ciucianu 1 fl; dela d. Dr. Majoranu 1 fl; dela d. Dr. Popp 1 fl; dela d. Muciul Urechi'a 3 fl; dela d. Alemanu Nicolau 2 fl; dela d. I. Pred'a 2 fl; dela d. Petru Nedelcoviciu 2 fl; dela d. capit. pens. Const. Stezariu 2 fl; dela d. consiliariu gubern. E. Macelariu 8 fl; dela d. Dr. Nemesiu 2 fl; dela d. Dr. Brote 2 fl; dela d. Dr. Barcianu 1 fl; dela d. Eugeniu Brote 1 fl; dela d. profes. de agron. Dem. Comsi'a 1 fl; dela d. comerc. Antoniu Bechnitiu 2 fl; dela d. Mihailu Cabdebo 2 fl; dela d. Dr. Borci'a 4 fl; dela d. Dr. Olariu 1 fl; dela d. Albertu Onitiu 1 fl; dela dn'a Mari'a Cuntianu 1 fl; dela d. Petru Albu 1 fl; dela d. Petru Brote 1 fl; dela d. s. jude reg. Ioanne Badila si soci'a 5 fl;

Sum'a 156 fl. v. a.

Tresti'a in 23 Novembre 1876.

Ioanne Perianu,
parochulu in numele poporului.

Burs'a de Vien'a.

Din 4/16 Decembrie 1876.

Metalice 5%	59 70
Imprumutul nationalu 5% (argintu)	66 —
Imprumutul de statu din 1860 . . .	109 25
Actioni de banca	814 —
Actioni de creditu	133 20
Obligationi de desdaunare Unguresci	126 85
" " " Temisiorene	73 50
" " " Ardeleanesci	71 —
" " " Croato-slavone	71 75
London	84 50
Argintu	117 50
Galbini	6 03
Napoleonu d'auru (poli)	10 14
Valut'a noua imperiale germana . . .	62 45

Coneursu.

Pentru vacan'a parochia de clasa III din comun'a Hundrubechiu, protopresiteratul Nocrichiu-Cincu-mare se escrie prin acest'a concursu pâna la 27 Decembrie 1876.

Emolumentele suntu:

1. Venitulu de pe portiunea ca-

nonica statatore din 8 jugere, pmentu de aratura si de fenatiu.

2. Dela 47 familii români côte un'a ferdela de cucuruzu si dela 18 familii neorustici côte o jumetate ferdela, la olalte 56 ferdeleni.

3. Dela 18 familii neorustici côte un'a di de lucru a 40 cr.

4. Venitele stolare statorite de sinodulu protopresiterale.

5. Côte un'a di de claca, obiectuite cu carulu seu cu palmele, care impreuna dau unu venit de 287 fl. 50 cr. v. a.

Pentru restulu la sum'a receruta de a III clasa deocamdata se afiléza comun'a biserică Noustatu cu unu salariu anuale minisnum 130 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acesta statuire au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu statutului organicu, la subscrисulu pâna la terminul indicat.

Nocrichiu in 6 Decembrie 1876.

In contielegere cu ambele comitete parochiale

Gregoriu Mai eru

Adm. ppresbiterale.

(1-3)

Coneursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III Daisior'a din ppresbiteratulu Palosiului, se escrie concursu pâna in 27 Decemb. a. c.

Emolumentele suntu: dela 190 familii côte un'a ferdela de bucate cu grauntiulu, côte 1/2 ferdela dela 20 familii neorustice, folosirea unei araturi de 400 fl si a dôue cimieri, vechiu si nou, dôue cara lemne din padurea comunala, un'a septamâna gunoiu dela stân'a acestei, tacsele stolari usitate dela 890 suflete, caro tóte impreuna cu accidentele indeterminate dau sum'a de 502 fl. v. a.

Doritorii de a concurge la acesta parochia au a-si substerne concursele loru instruite in sensulu prescriselor legali, pâna la terminul susu aretat, subscrисulu.

Palosiu 18 Novembre 1876.

In contielegere cu comitetul parochialu.

Oficiulu ppresbiterale gr. or.

al. Palosiului.

Teofilu Gheaj'a m. p.

(2-3)

adm. prot.

EDICTU.

Bucur'a nascuta Davidu Leuca, maritata dupa Ioanu Nicolau Popu, din Berivoii-mari, comitatul Fagarasului; carea de mai multu tempu au parasitul pre numitulu ei barbatu, si astadi nu se scie loculu afără ei; se citéza a se infatisi la subsemnatul foru matrimonial in terminu de unu anu, caci la din contra procesulu divortialu intentat asupr'a ei se va pertractă, si decide si in absen'ta ei.

Fagarasius, 1 Octobre 1876.

Scaunulu protop. gr. or. alu

tractului Fagarasului I.

Petriu Popescu,

1-3

protopopu.

Edictu.

Nicolae Andreiu Bigiu din Presmiru comitatulu Brasovului, carele de 11 ani parasi pre leguit'a sea sotia Mari'a Ioanu Stelea fără a se sci ubicatiunea lui, se citéza a se presentă inaintea subsemnatului scaunulu protopresiterale in terminu de unu anu a dato, caci la din contra procesulu divortialu asupr'a-i intentat se va pertractă si decide si in absen'ta densului.

Brasovu in 30 Octobre 1876.

Scaunulu ppresbiterale gr. or.

al. II alu Brasovului.

Ioanu Petricu,

protopres.

3--3